# *PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA-GEOGRAFIA*

***Przedmiotowe zasady oceniania powstały w oparciu o:***

1. Obowiązującą podstawę programową- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

Załącznik nr 1. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum. Dz.U. z 2017 r., poz. 59, 949 i 2203

2. Aktualne Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z dnia 22.02.2019r.

Dz.U. z 2019r. poz.373

3. Prawo Oświatowe Dz.U z 2019r., poz.1148

4. Statut Szkoły.

5. Założenia WZO.

6. Program nauczania geografii wydawnictwa „Nowa Era"- seria „Oblicza Geografii”

## *Formy i metody sprawdzania oraz oceniania osiągnięć ucznia*

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z geografii polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomów postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

- wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.

Ocenianie bieżące z geografii ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy – informacja zwrotna w czasie omawiania prac pisemnych, komentarz przy odpowiedzi ustnej, wskazówki do pracy w toku zajęć, indywidualne rozmowy motywujące uczniów do pracy.

**Przedmiotem oceny są:**

a) wiadomości

b) umiejętności

c) postawa - aktywność, systematyczność, samodzielność w pracy, współpracy w grupie, prezentacja przygotowanej samodzielnie przez siebie pracy.

**Ocenie podlegać będzie:**

– wiedza- znajomość treści geograficznych

– umiejętność logicznego łączenia poszczególnych elementów i procesów geograficznych;

– trafność określania zjawisk geograficznych;

– umiejętność posługiwania się atlasem i mapami topograficznymi, synoptycznymi

– wkład w pracę i przygotowanie się do lekcji;

– aktywność na lekcji (udział w dyskusjach: argumentowanie, przekonywanie);

– formy aktywności dodatkowej (samodzielne przygotowanie referatów, przedstawianie własnych poglądów, udział w konkursach i projektach przedmiotowych);

**Uczniowie w toku zajęć lekcyjnych mogą otrzymywać oceny cząstkowe za:**

- ***odpowiedź ustną*** (połączoną ze znajomością mapy)- zakres maksymalnie trzech ostatnich tematów lekcyjnych

Ustne sprawdzanie wiadomości i umiejętności uczniów opiera się na rozmowie nauczyciela z uczniem, odpytywaniu, referowaniu wybranego zagadnienia, swobodnej wypowiedzi ucznia lub jego aktywności. Nauczyciel formułuje pytania i polecenia, a uczeń udziela odpowiedzi.

Wyróżnia się dwie grupy rodzajowe pytań: *pytania proste*, wymagające od ucznia pamięciowej reprodukcji zapamiętywanego materiału i *pytania problemowe,* które wymagają refleksji intelektualnej oraz złożonych operacji myślowych i praktycznych. Tutaj nauczyciel żąda od ucznia odpowiedzi rozwiniętych i uargumentowanych (faktów i ich naukowej interpretacji).

W odpowiedzi ustnej oceniana jest:

a) zawartość rzeczowa i merytoryczna

b) argumentacja, wyrażanie sądów , uzasadnienie

c) stosowanie języka geograficznego

d) sposób prezentacji – umiejętność formułowania myśli, kultura wypowiedzi

Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny ndst.

- ***sprawdzian wiadomości***

Formami sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów są: prace kontrolne (sprawdziany, testy), z których oceny są oznaczone w dzienniku elektronicznym kolorem czerwonym, kartkówki-różowym, odpowiedzi ustne- żółtym, aktywność- niebieskim itd.

1) **praca kontrolna obejmuje większą partię materiału określoną przez nauczyciela-** może to być po zakończonym dziale lub po kilku łączonych działach z podręcznika. Termin sprawdzianu jest zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i może być wpisany do dziennika Librus.

2**) zmiana terminu pracy pisemnej jest możliwa jedynie ze względu na szczególne okoliczności**, przez które rozumie się zwłaszcza chorobę nauczyciela, udział klasy w ważnych wydarzeniach szkolnych, zmianę organizacji pracy szkoły.

3) **w ciągu tygodnia uczeń może pisać maksymalnie trzy sprawdziany.** Regulacji tej nie stosuje się do prac kontrolnych dla grup międzyoddziałowych. W klasach, w których uczniowie uczęszczają do grup międzyoddziałowych, liczba sprawdzianów nie może przekroczyć pięciu w tygodniu i dwóch dziennie.

4) prace pisemne powinny być sprawdzone w ciągu **czterech tygodni** od momentu przeprowadzenia sprawdzianu.

5) **nauczyciel nie może przeprowadzić pracy klasowej ani kartkówki**, jeżeli nie zwrócił ocenionej poprzedniej pracy tego samego typu.

6) uczeń, który opuścił pracę klasową z przyczyn usprawiedliwionych lub nieusprawiedliwionych **ma obowiązek ją napisać w ciągu trzech tygodni od dnia powrotu** do szkoły w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Na uzasadnioną prośbę ucznia nauczyciel może wyznaczyć dłuższy termin. Brak pracy pisemnej w wyznaczonym terminie oznacza ocenę ndst z zaplanowanej pracy pisemnej. Uczeń ma obowiązek napisania wszystkich sprawdzianów z geografii w trybie roku szkolnego.

Jeżeli uczeń otrzymał ze sprawdzianu ocenę ndst **ma obowiązek poprawy oceny** w terminie dwóch tygodni w czasie konsultacji nauczycielskich lub w indywidualnie ustalonym terminie.

7) w przypadku **opuszczenia przez ucznia 25%** planowych zajęć edukacyjnych nauczyciel

może wyznaczyć uczniowi dodatkową pracę kontrolną obejmującą materiał realizowany

w czasie nieobecności ucznia. Dodatkowa praca kontrolna powinna być zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem;

***- przekrojowy sprawdzian powtórzeniowy***, którego zakres jest określony przez nauczyciela. Ocena określona jest jako sprawdzian, wpisana do dziennika kolorem czerwonym i liczona do średnie ( źródło- Statut Szkoły)

- ***kartkówki-*** zakres trzech ostatnich tematów lekcyjnych

***Nauczyciel na zajęciach lekcyjnych udostępnia uczniowi sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia, omawia wyniki, błędy i wskazuje poprawne odpowiedzi.***

- Oceny bieżące ustala się z wykorzystaniem progów procentowych.

- Oceny śródroczne i roczne wystawia nauczyciel przedmiotowy w oparciu o oceny bieżące zgodnie z przedmiotowymi zasadami oceniania.

- Sprawdzone i ocenione prace ucznia są udostępniane na wniosek rodzica do wglądu zawsze w czasie zebrań z rodzicami, umówionych wcześniej indywidualnych spotkań z rodzicami oraz dni otwartych dla rodziców.

- Udostępnienie prac ucznia odbywa się w obecności nauczyciela przedmiotu lub innego nauczyciela uprawnionego do udostępnienia prac przez nauczyciela danego przedmiotu.

- Uczeń lub rodzic może sporządzać kopie, notatki, odpisy ocenionych i sprawdzonych prac ucznia.

- Sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia przechowuje się w szkole. Prace kontrolne (sprawdziany) są przechowywane do wglądu do końca roku szkolnego, w którym się odbyły.

– **Nauczyciel ma prawo do wnioskowania o obniżenia oceny z zachowania ucznia** w przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy np.: ściąganie w czasie sprawdzianów lub innych samodzielnych prac na lekcji, przepisywanie prac innych autorów, plagiaty z zasobów internetowych;

- ***samodzielnie wykonane zadanie, projekt***

- ***aktywność na lekcji (lub jej brak);***

- przygotowanie do lekcji (przynoszenie atlasów geograficznych, zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń, podręczników);

- udział w dyskusjach;

- prezentowanie pracy grupy;

- prezentację dłuższych wypowiedzi popartych literaturą;

- ***wykonanie prac dodatkowych*** (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela), wynikających z zainteresowań ucznia, wiążących się z programem jak i wykraczające poza program np.: własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez dorosłych, przygotowanie materiału do nowej lekcji, udział w konkursach przedmiotowych;

*Zarówno odpowiedzi ustne jak i pisemne powinny być oparte o umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji: podręcznika, zeszytu ćwiczeń, map różnej treści, rocznika statystycznego, słownika geograficznego, czasopisma, literatury popularno-naukowej. Prowadzi to do praktycznego wykorzystania wiedzy geograficznej co jest głównym celem kształcenia geograficznego.*

*Ocena śródroczna opiera się na ocenach cząstkowych z pierwszego półrocza. Ocena roczna opiera się na ocenach cząstkowych z pierwszego i drugiego półrocza oraz na ocenie śródrocznej.*

Oceny bieżące, śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się według następującej skali:

1) stopień celujący – 6.

2) stopień bardzo dobry – 5.

3) stopień dobry – 4.

4) stopień dostateczny – 3.

5) stopień dopuszczający – 2.

6) stopień niedostateczny – 1.

Dopuszcza się w ocenianiu bieżącym dodanie do ocen "+" ( z wyjątkiem oceny celującej) oraz "-" (wyjątkiem oceny niedostatecznej).

Oceny bieżące i klasyfikacyjne wprowadza się cyframi do dziennika elektronicznego, a do arkuszy ocen i protokołów egzaminów poprawkowych, klasyfikacyjnych i sprawdzających - słownie - w pełnym brzmieniu.

**Na 20 dni roboczych przed posiedzeniem klasyfikacyjnej rady pedagogicznej wychowawca klasy powiadamia ucznia oraz jego rodziców** o przewidywanych niedostatecznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych lub obniżonej ocenie z zachowania. Powiadomienie musi być skuteczne i może nastąpić w następujący sposób:

1) uczniowie informowani są ustnie lub przez dokonanie wpisu w dzienniku elektronicznym;

2) rodzice informowani są w formie korespondencji za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub listu poleconego wysłanego na adres podany przez rodzica.

**Na 10 dni roboczych przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej** nauczyciele informują uczniów oraz ich rodziców o przewidywanych śródrocznych i rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych. Informacja ta jest przekazana w formie odpowiedniego zapisu w dzienniku elektronicznym zgodnie z zapisami w regulaminie korzystania z dziennika elektronicznego.

Nauczyciele mają obowiązek ustalić ostateczne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne

oraz zapoznać z nimi uczniów najpóźniej **na dwa dni przed klasyfikacją.**

***Uczniowie mogą być oceniani:***

• w sali lekcyjnej,

• podczas zajęć w terenie,

• za działania na rzecz szkoły i środowiska związane tematycznie z przedmiotem,

• podczas spotkań naukowych,

• za notatki wykonywane z filmów tematycznie związanych z lekcją,

• za projekty licealne,

• uczestnicząc w konkursach przedmiotowych.

## *Kryteria ocen nauczyciela*

***Składnikami stanowiącymi przedmiot oceny są:***

a) zakres wiadomości i umiejętności,

b) rozumienie materiału naukowego,

c) umiejętności stosowania wiedzy w praktyce,

d) kultura przekazywania wiadomości, język, terminologia, uporządkowanie materiału.

Ponadto ocena powinna uwzględniać wkład pracy, aktywność, systematyczność, rzetelność oraz udział i współpracę w wykonywaniu zadań zespołowych.

**Kryteria wystawiania ocen.**

***1) Na ocenę celującą:***

a) wiadomości ściśle naukowe, pełne opanowanie materiału podstawy programowej,

treści powiązane ze sobą w systematyczny układ,

b) zgodnie z nauką rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie

zjawisk bez jakiejkolwiek ingerencji nauczyciela,

c) samodzielne i sprawne posługiwanie się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych,

d) poprawny język, styl, swoboda w posługiwaniu się terminologią naukową, wysoki

stopień kondensacji wypowiedzi.

e) osiągnięcia w olimpiadach przedmiotowych, konkursach kuratoryjnych i ogólnopolskich zawodach sportowych,

f) dzielenie się wiedzą z innymi uczniami,

g) realizowana w praktyce umiejętność pracy zespołowej.

***2) Na ocenę bardzo dobrą:***

a) wyczerpujące opanowanie całego materiału podstawy programowej, wiadomości powiązane ze sobą w logiczny układ,

b) właściwe rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk bez ingerencji nauczyciela,;

c) umiejętne wykorzystywanie wiadomości w teorii i w praktyce bez ingerencji nauczyciela,

d) poprawny język, styl, sprawne posługiwanie się terminologią naukową, klarowna koncepcja wypowiedzi.

e) udział w olimpiadach przedmiotowych, konkursach

f) dzielenie się wiedzą z innymi uczniami,

g) realizowana w praktyce umiejętność pracy zespołowej.

***3) Na ocenę dobrą:***

a) opanowanie materiału programowego, wiadomości logicznie powiązane,

b) poprawne rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz – inspirowane przez nauczyciela – wyjaśnianie zjawisk,

c) stosowanie wiedzy w sytuacjach teoretycznych i praktycznych inspirowane przez nauczyciela.

d) nieliczne usterki stylistyczne, podstawowe pojęcia i prawa ujmowane za pomocą terminów naukowych, wypowiedź klarowna w stopniu zadowalającym.

e) próby dzielenia się wiedzą z innymi uczniami,

f) współpraca z grupą w ramach pracy zespołowej.

***4) Na ocenę dostateczną:***

a) zakres materiału programowego ograniczony do treści podstawowych z danego przedmiotu – podstawowe wiadomości logicznie powiązane,

b) prawie poprawne rozumienie podstawowych uogólnień oraz wyjaśnienie ważnych zjawisk z pomocą nauczyciela,

c) stosowanie wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych,

d) niewielkie i nieliczne błędy, język zbliżony do potocznego, mała kondensacja wypowiedzi.

e) wykazywanie chęci do pracy zespołowej.

***5) Na ocenę dopuszczającą:***

a) wiadomości tylko konieczne luźno zestawione,

b) niezrozumienie podstawowych uogólnień i brak umiejętności wyjaśnienia zjawisk,

c) umiejętność stosowania wiedzy tylko w sytuacjach typowych,

d) liczne błędy, nieporadny styl, trudność w formułowaniu myśli.

e) Tylko okazjonalne i na wyraźne polecenie uczestniczenie w pracach zespołowych.

***6) Uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, otrzymuje ocenę niedostateczną.***

**Kryteria prac pisemnych:**

poniżej 50% uzyskanych punktów ocena niedostateczna (1),

50% - 59% uzyskanych punktów ocena dopuszczająca (2),

60% - 74% uzyskanych punktów ocena dostateczna (3),

75% - 90% uzyskanych punktów ocena dobra (4),

91% - 97% uzyskanych punktów ocena bardzo dobra (5),

98% - 100% uzyskanych punktów ocena celująca (6).

*Dopuszcza się określenie wynikiem procentowym lub centylowym oceny ucznia uzyskanej z próbnego egzaminu maturalnego.*

*Natomiast wynik nie liczy się do średniej ocen-ma charakter tylko informacyjny dla ucznia.*

**Dokładne punkty procentowe:**

| % punkty | Ocena |
|---|---|
| <50 | 1 |
| **50-57** | **2** |
| 58-59 | 2+ |
| **60-64** | **3-** |
| 65-70 | 3 |
| 71-74 | 3+ |
| **75-79** | **4-** |
| 80-84 | 4 |
| 85-90 | 4+ |
| **91-93** | **5-** |
| 94-95 | 5 |
| 96-97 | 5+ |
| **98-100** | **6** |

Oceny śródroczne i końcoworoczne są wystawiane na podstawie poniższego punktu procentowego. Jednak na ostateczną ocenę składa się: średnia ocen cząstkowych, zaangażowanie ucznia w toku zajęć oraz jego stosunek do obowiązku szkolnego i nauczyciela. Największe znaczenie mają oceny z prac pisemnych.

### *Wartości średnich ocen :*

5,75-6,00—celujący

4,75-5,74—bardzo dobry

3,75-4,74—dobry

2,75-3,74—dostateczny

1,75-2,74—dopuszczający

< 1,75—niedostateczny,

**Ostatecznie o ocenie i zaliczeniu decyduje nauczyciel przedmiotu, uwzględniając składniki stanowiące przedmiot oceny. Ocena końcoworoczna i końcowosemestralna NIE JEST ŚREDNIĄ ARYTMETYCZNĄ!**

**….....**

***Wobec uczniów, którzy otrzymali orzeczenia lub opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej, wymagania są określone indywidualnie, stosownie do wskazówek udzielonych w tych orzeczeniach i opiniach.***

***Uczeń mający kłopoty w nauce może zgłosić się do nauczyciela z prośbą o dodatkową pomoc. Jej forma ustalana jest na bieżąco, wspólnie z uczniem. Mogą to być:***

- dodatkowe konsultacje (po uzgodnieniu z nauczycielem)
- prace ułatwiające i przybliżające zrozumienie problemu
- pomoc koleżeńska
- ścisła współpraca z rodzicami
- skierowanie ucznia do poradni pedagogiczno-psychologicznej

### *Zasady współpracy nauczyciela i ucznia*

1. Na każdą lekcję uczeń ma obowiązek posiadać: zeszyt, zeszyt ćwiczeń, podręcznik (może być jeden na ławce), przybory do pisania. Brak elementów do nauki jest zgłaszany przez ucznia przed zajęciami i odnotowany w dzienniku Librus jako „-„

2. Uczeń ma prawo do jednego nieprzygotowania z wiedzy w semestrze przy jednej godzinie w tygodniu, zgłoszonego na początku lekcji (podczas czytania listy obecności). Natomiast przy większej ilości lekcji w tygodniu- do dwóch nieprzygotowań w semestrze. Każde kolejne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna. Nieprzygotowanie odznaczone jest w dzienniku Librus jako „np.” Uczeń przed rozpoczęciem lekcji możne zgłosić, że nie jest przygotowany do zajęć (z wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek) z ważnych powodów osobistych. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku. • Nauczyciel respektuje tzw. Szczęśliwy numerek

3.Nauczyciel może przeprowadzać krótkie (10 - 15 minutowe) kartkówki bez zapowiedzi z zakresu materiału maksymalnie obejmującego 3 ostatnie tematy lekcyjne.

4. Prace ( kartkówki, sprawdziany, zeszyty, zeszyty ćwiczeń, referaty, plakaty) anonimowe nie będą sprawdzane.

5. Zadania w zeszycie ćwiczeń dotyczące tematów omawianych na lekcji są obowiązkowe.

6. Nieobecność na lekcji nie zwalnia ucznia z przygotowania się do zajęć. Jeżeli uczeń był nieobecny na ostatniej lekcji ma obowiązek uzupełnienia w zeszycie przedmiotowym tematu lekcji i wykonania zadanej pracy domowej.

7. Przy ocenieniu zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń bierze się pod uwagę systematyczność, poprawność i staranność prowadzenia notatek oraz wykonywania rysunków. Brak systematycznie wykonywanych prac w zeszycie ćwiczeń, wpływa na obniżenie oceny końcowej za prowadzenie zeszytu.

8. Jeżeli na kolejną, najbliższą lekcję uczeń nie uzupełni braku pracy lub notatek z zajęć- nauczyciel może wystawić kolejną ocenę ndst za niewykonanie polecenia nauczyciela i brak systematyczności.

9. Uczeń może być oceniany w formie „+" i „-„. Za trzy „+" otrzyma ocenę bardzo dobrą a za trzy „-„ ocenę niedostateczną.

10. Ocena pracy ucznia jest jawna, obiektywna, umotywowana i systematyczna. O wszystkich stopniach oraz znakach „+" i „-„ uczeń jest informowany w momencie ich wystawiania. Oceny są do bieżącego wglądu przez rodziców i opiekunów prawnych w dzienniku Librus.

11. Na zajęciach obowiązuje ZAKAZ korzystania z telefonów, laptopów, tabletów i innych urządzeń elektronicznych. W szkole i w sali geograficznej obowiązuje bezwzględny ZAKAZ rejestrowania/nagrywania obrazu i dźwięku.

Rok szkolny 2021/2022

***Marta Czerniak- Czyżniak***

***Marta Rogowska***